

Warszawa, 26 kwietnia 2022 roku

Sprawa: petycja z 21 lutego 2022 r.
w sprawie wprowadzenia jednolitej
stawki VAT – 5% na usługi i produkty
gastronomiczne i cateringowe

Znak sprawy: PT1.056.3.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do petycji z 21 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia jednolitej stawki VAT – 5% na usługi i produkty gastronomiczne i cateringowe, uprzejmie informuję.

Zgodnie z art. 41 ust. 12f ustawy o podatku od towarów i usług¹, dalej „ustawa o VAT”, stawkę 8%² stosuje się do dostawy towarów i świadczenia usług klasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu usługi związane z wyżywieniem (PKWiU 56), z wyłączeniem sprzedaży w zakresie:

- 1) napojów innych niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy lub w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, w tym ich przygotowania i podania;
- 2) towarów nieprzetworzonych przez podatnika, innych niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy lub w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.)

² Dla towarów i usług wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, innych niż klasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu usługi związane z wyżywieniem (PKWiU 56), stawka podatku wynosi 7%, z zastrzeżeniem art. 114 ust. 1 i art. 138i ust. 4. Od 1 stycznia 2011 r. stawka podwyższona do 8% na podstawie art. 146a i art. 146aa ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.

3) posiłków, których składnikiem są towary wskazane jako wyłączone z grupowań wymienionych w poz. 2 i 11 załącznika nr 10 do ustawy.

Podkreślić należy, że krajowe przepisy w zakresie stawek VAT określające zakres opodatkowania stawkami obniżonymi tylko niektóre kategorie towarów/usług w ramach danej pozycji załącznika III do dyrektywy VAT³ są zgodne z regulacjami unijnymi. Potwierdza to orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, w tym m.in. wyrok w sprawie C-499/16 AZ.

Postulat będący przedmiotem petycji zakłada ujednoczenie stawki VAT na poziomie 5% w gastronomii, co oznacza de facto obniżenie stawki VAT zasadniczo dla dań i posiłków o 3 p.p. (z 8% do 5%), natomiast dla podawanego w punktach gastronomicznych alkoholu, niektórych napojów, wody butelkowanej, kawy, herbaty, a także dań i posiłków, których składnikami są tzw. owoce morza – obniżkę stawki VAT z 23% do 5%.

Należy podkreślić, że postulowana obniżka spowodowałaby w niektórych przypadkach znaczące różnice w poziomie opodatkowania podobnych w istocie świadczeń oferowanych w sektorze gastronomicznym oraz w handlu detalicznym, i tym samym naruszenie zasady równego opodatkowania takich towarów/usług. Przyjęcie takiego rozwiązania oznaczałoby bowiem, że przykładowo alkohol, niektóre napoje owocowe i warzywne, woda butelkowana w lokalu gastronomicznym byłyby opodatkowane 5% stawką VAT, natomiast w placówce handlowej – stawką 23%.

Taka sytuacja, poza znaczącymi skutkami budżetowymi, które wystąpiłyby w wyniku postulowanej obniżki stawek VAT, mogłaby istotnie różnicować zasady opodatkowania świadczeń realizowanych przez podmioty z branży gastronomicznej w porównaniu do transakcji wykonywanych przez podmioty zajmujące się sprzedażą detaliczną i w efekcie prowadzić do zaburzeń warunków konkurencji. Powyższe nabiera szczególnego znaczenia w odniesieniu do wyrobów alkoholowych i trudno znaleźć uzasadnienie dla obniżenia stawki dla tych towarów w kontekście odpowiedzialnej polityki społecznej i zdrowotnej.

Jednocześnie, należy wskazać na podejmowane przez rząd działania w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej wprowadzające obniżenie stawek podatku VAT m.in. na takie towary jak: gaz ziemny, energia elektryczna i energia cieplna. Wskazane rozwiązania w zakresie czasowej obniżki stawek VAT na dostawy energii elektrycznej, gazu ziemnego i dostaw ciepła powinny również wpłynąć korzystnie na sektor gastronomii.

Dodatkowo należy zauważyć, że podatek VAT jest co do zasady neutralny dla podatników. Podstawową zasadą systemu VAT, obok zasady neutralności, jest zasada objęcia opodatkowaniem ostatecznej konsumpcji, co oznacza, że podatek VAT stanowi finalne obciążenie dla konsumenta danych dóbr/usług. Kwota podatku VAT zawarta jest w cenie towaru lub usługi. Ekonomicznie zatem koszt tego podatku, przy sprzedaży towaru/usługi ponosi konsument, dla przedsiębiorcy podatek VAT jest neutralny.

³ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. L 347 z 11.12.2006, s.1, z późn. zm.)

Należy podkreślić, że obniżka stawek VAT na żywność nabywaną przez firmy gastronomiczne dla wytworzenia swoich produktów nie powinna negatywnie wpłynąć na branżę gastronomiczną. Pomimo, że firmy nabywają żywność ze stawką 0%, bez zmian pozostaje to, że ekonomiczny koszt podatku zawartego w cenie produktu dostarczanego, w tym przypadku przez firmy gastronomiczne, jak dotychczas obciąża konsumentów.

W Ministerstwie Finansów na bieżąco są analizowane wszystkie postulaty zmian w systemie stawek VAT, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby nie jest wykluczone wykorzystanie również instrumentów podatkowych.

W petycji podniesiony został również argument o tym, że: *„zakup usługi gastronomicznej dla celów biznesowych i tak nie skutkuje obniżką podatków po stronie kupującego, tj. kupujący nie odlicza VAT i nie ujmuje takiego zakupu w kosztach (wykreowanie dodatkowej sprzedaży w gastronomii wprost proporcjonalnie przekłada się na wpływy podatkowe)”*.

Zauważyć należy, że na gruncie ustawy PIT⁴ oraz ustawy CIT⁵ nie zostały wyłączone z kosztów podatkowych wydatki poniesione na zakup usług gastronomicznych.

Na podstawie ogólnej definicji kosztu podatkowego, za taki uznaje się wydatek poniesiony w celu uzyskania przychodu, zachowania lub zabezpieczenia jego źródła, który jednocześnie nie został wymieniony w zamkniętym katalogu wydatków niezaliczanych do kosztów podatkowych.

W katalogu tym wymienione zostały między innymi koszty reprezentacji, w szczególności poniesione na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych. Wydatki tego rodzaju nie mogą być ujęte w kosztach podatkowych.

Zatem wydatki poniesione na usługi gastronomiczne podlegają wyłączeniu z kosztów podatkowych wyłącznie w przypadku, gdy są to koszty reprezentacji. W pozostałych przypadkach, jeżeli spełniają ogólną definicję kosztu podatkowego, mogą być ujęte w tej kategorii.

Dla oceny czy konkretny wydatek, poniesiony na usługi gastronomiczne, nie jest wydatkiem na cele reprezentacji oraz czy spełnia ogólną definicję kosztu podatkowego, konieczna jest analiza całokształtu okoliczności konkretnej sprawy.

Dodatkowo w petycji zwrócono uwagę, że *„Wprowadzenie Nowego Ładu powoduje dalsze obciążenia fiskalne dla Przedsiębiorców, zamiast: ulg i finansowych zachęt, taniego kredytu, a także abolicji podatkowej”*.

Zauważyć należy, że na gruncie ustawy PIT oraz ustawy CIT wprowadzone rozwiązania nie przewidują szczególnych regulacji dedykowanych branży gastronomicznej. Zmiany, które zostały wprowadzone dotyczą wszystkich przedsiębiorców.

Przepisy te, poza zwiększeniem kwoty wolnej od podatku do 30 tys. zł i podniesieniem progu dochodowego w skali podatkowej do 120 tys. zł, wprowadziły też szereg innych korzystnych

⁴ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.).

⁵ Ustawa z dnia 15 lutego 1991 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.).

dla podatników zmian. Należy tu wskazać choćby ulgę na powrót (art. 21 ust. 1 pkt 152 ustawy PIT), ulgę dla rodzin 4+ (art. 21 ust. 1 pkt 153 ustawy PIT), czy ulgę dla pracujących seniorów (art. 21 ust. 1 pkt 154 ustawy PIT).

Zatem twierdzenie iż, wprowadzone zmiany „*powodują dalsze obciążenia fiskalne dla Przedsiębiorców, zamiast: ulg i finansowych zachęt*” wpisuje się tylko w powielane powszechnie krytyczne stanowisko wobec zmian podatkowych, które weszły w życie od 1 stycznia 2022 r.

W kwestii natomiast pomocy z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) z informacji uzyskanych z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wynika, że w ramach inwestycji A1.2.1 KPO „Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności” wsparcie będzie udzielane dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz mikroprzedsiębiorstw z sektora HoReCa (sektor hotelarski, gastronomiczny, kultury i turystyki), które zmodernizowały swoją działalność gospodarczą.

Przedmiotem wsparcia będą przedsięwzięcia mające na celu rozszerzenie lub zmianę profilu działalności podmiotów (rozwój prowadzonej działalności lub zmianę dotychczasowego modelu biznesowego), obejmujące przede wszystkim:

- inwestycje w bazę usługową lub produkcyjną (w tym np. roboty budowlane, zakup nieruchomości i wyposażenia, zakup maszyn i urządzeń, niezbędnych do uruchomienia nowych produktów/usług, zakup wartości niematerialnych i prawnych, nakłady na ograniczenie kosztocłonności prowadzonej działalności);
- podnoszenie kwalifikacji pracowników (w tym np. szkolenia związane z nabyciem nowych umiejętności lub przekwalifikowaniem pracowników, w szczególności w związku z rozszerzaniem lub zmianą profilu, obsługą klienta, wystąpieniem sytuacji nadzwyczajnych);
- usługi rozwojowe na rzecz wspieranych MŚP (inne niż szkolenia, o których mowa powyżej).

W ramach powyższej inwestycji wsparciem objętych będzie co najmniej 5000 MŚP i mikroprzedsiębiorstw z sektora HoReCa, kultury i turystyki. Wsparcie będzie udzielane do końca II kwartału 2026 r. a łączna kwota przeznaczona na realizację tej inwestycji to 500 mln euro.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Podatku od Towarów i Usług

Paweł Selera

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów